

IN MEMORIAM

PROF. DR. TATJANA MALAVAŠIČ

10. 6. 1941 – 7. 11. 2004

V mesecu novembru se je po dolgotrajni boleznì poslovlila prof. dr. Tatjana Malavašič, priznana in uveljavljena raziskovalka, znanstvenica, profesorica in mentorica mnogim dodiplomskim in podiplomskim študentom na področju polimerov.

Tatjana Malavašič se je rodila leta 1941 v Ljubljani. Po maturi na klasični gimnaziji se je vpisala na študij kemijske tehnologije na Univerzi v Ljubljani, Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo (FNT), Oddelku za kemijo in kemijsko tehnologijo (danes Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, FKKT) in diplomirala leta 1965 z delom "Nenasičene poliestrske smole". Na isti fakulteti je leta 1973 zagovarjala magistrsko delo "Opredelevanje polimernih procesov in polimerov vinilnih spojin z diferencialno kalorimetrijo" in 1980 doktorsko disertacijo "Študij polikondenzacije fenola s furfuralom".

Po diplomi se je prof. dr. Malavašič zaposlila na Kemijskem inštitutu (prej Kemijski inštitut "Boris Kidrič"), ki mu je ostala zvesta vse do svoje upokojitve leta 1997, od leta 1990 kot vodja Laboratorija za polimerno kemijo in tehnologijo. Ob raziskovalnem delu se je vključila tudi v pedagoško delo na Univerzi v Ljubljani in bila leta 1988 na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo izvoljena v izredno profesorico za področje polimerov. Od leta 1989 je predavala na podiplomskem študijskem programu FKKT (predmet Kemija in tehnologija posebnih polimerov) in na

dodiplomskem študijskem programu Akademije za likovno umetnost, Oddelka za oblikovanje (predmet Tehnologija plastike). Svoje izkušnje je nesebično prenašala na mlajše sodelavce, jim svetovala in jih motivirala za ustvarjalno delo. Bila je mentorica več diplomantom, magistrantom in doktorandom.

Znanstveno-raziskovalno delo prof. dr. Tatjane Malavašič je zelo obsežno. Vodila ali sodelovala je pri številnih temeljnih, aplikativnih in industrijskih raziskavah ter sodelovala z raziskovalci po svetu. Odmevna so predvsem tista njena dela, ki so pokazala možnost uporabe diferenčne dinamične kalorimetrije (DSC) za karakterizacijo polimerov in za študij reakcij polimerizacije, po čemer se uvršča med pionirje na tem področju in mednarodno uveljavljene strokovnjake. Z DSC je celovito raziskala polimerizacije in kopolimerizacije akrilatov in metakrilatov v masi in raztopini in predlagala metodo za določanje kinetike radikalske polimerizacije. Z DSC je raziskovala tudi druge polimerne sisteme in reakcije zamreževanja. V osemdesetih letih se je posvetila raziskavam sinteze in karakterizacije poliuretanov in poliuretanskih ionomerov za pripravo okolju prijaznih vodnih disperzij, v devetdesetih letih pa raziskavam tekočerkristaliničnih poliuretanov z mezogenimi enotami v stranskih verigah ter raziskavam polimernih mešanic. Njeno delo bo trajno zapisano v zgodovino Kemijskega inštituta.

Prof. dr. Malavašič je znala prisluhniti tudi strokovnim problemom, s katerimi so se srečevali raziskovalci v industriji. Tako je vodila ali sodelovala pri aplikativnih in razvojnih projektih, med katerimi naj omenimo le nekatere: karakterizacija in vulkanizacija različnih kavčukov, poliuretanske raztopine in disperzije, epoksidne smole, praškasti premazi, penjeni polietilen, klejiva na osnovi sečninsko-formaldehidnih smol itd.

Opus znanstveno-raziskovalnega dela prof. dr. Tatjane Malavašič obsega okrog sto odmevnih objav v domačih in mednarodnih revijah ter monografijah, aktivno pa je sodelovala na številnih mednarodnih in domačih konferencah (26 natisnjenih prispevkov). Za svoje delo je prejela dve nagradi Prešernovega sklada za študente (1966 in 1974), sama in s sodelavci pa še dve nagradi Sklada Borisa Kidriča (1978 in 1991).

Aktivna je bila tudi na drugih področjih: sodelovala je v organih Slovenskega kemijskega društva, bila je predsednica Sekcije za polimere pri Slovenskem kemijskem društvu, predstavnica Slovenije v Evropski polimerni federaciji, članica znanstvenih in organizacijskih odborov mnogih mednarodnih in domačih konferenc. Aktivno je sodelovala pri organizaciji dveh jugoslovanskih kongresov za kemijo in tehnologijo makromolekul v Sloveniji in sicer 4. kongresa leta 1975 v Ljubljani in 8. kongresa leta 1984 na Bledu, sodelovala pa je tudi v Mediteranski mreži in šolah o kemiji in tehnologiji novih polimernih materialov. Po osamo-

svojitvi Slovenije je skupaj s prof. dr. Francetom Vodopivcem in prof. dr. Dragom Kolarjem osnovala konferenco o materialih in tehnologijah, na katerih se v Portorožu vsako leto srečujemo slovenski in tuji strokovnjaki za kovinske, polimerne, keramične in kompozitne materiale. Do svoje upokojitve je bila aktivna članica znanstvenih odborov konferenc, članica uredniškega odbora revije *Acta Chimica Slovenica* in članica izdajateljskega sveta časopisa *Kovine, zlitine, tehnologije*, dalje: *Materiali in tehnologije*, v katerem so bili objavljeni prispevki s portoroških konferenc.

Prof. dr. Tatjana Malavašič je s svojim mednarodno priznanim znanstvenim, raziskovalnim in pedagoškim delom veliko prispevala k razvoju področja polimerov v Sloveniji in k mednarodni uveljavljavitvi slovenske polimerne znanosti. Ob svojem delu je vedno tudi našla čas za družino in prijatelje, pa tudi za različne aktivnosti v prostem času. Tudi bolezen ji tega ni preprečila. Hrabro ji je kljubovala, a je na koncu to neenakopravno bitko vendarle izgubila. Njeni sodelavci, prijatelji in znanci se je bomo spominjali po neusahljivi življenski energiji, odločnosti in optimizmu in ne nazadnje tudi po številnih inovativnih pristopih za učinkovito reševanje še tako kompleksnih strokovnih izzivov. Za njo ostaja globoka vrzel. Zelo jo bomo pogrešali.

Majda Žigon
Kemijski inštitut, Ljubljana